

ПРОБЛЕМА ЗАХИСТУ АВТОРСЬКОГО ПРАВА В МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ

Шандурський Богдан Валерійович

Студент 4-ого курсу факультету соціології та права НТУУ “ КПІ ”

Науковий керівник :

Гордієнко С.Г.

*доктор юридичних наук, доцент, професор кафедри адміністративного,
фінансового та господарського права ФСП НТУУ «КПІ».*

З кожним новим роком наука та техніка змінюється, розвивається та прогресує. Одним із таких проривів в еволюціонуванні технологій, було виникнення глобальної мережі Інтернет, як засіб отримання і передачі різномірної інформації з різних куточків світу. Потік інформації став настільки великим, що потенційний клієнт мережі не звертає уваги на авторів тих творів, якими користується, а на так званих “ Web-сайтах ” з’являлась і з’являється інформація різних авторів, без згоди на їх використання. Тому постало питання: “ Як захистити свої авторські права в мережі Інтернет ”, адже ж за використання творів автори не отримують належної їм винагороди.

Для того щоб вирішити це питання потрібно спочатку розглянути на якому сайті знаходиться ресурс.

Всім відомо, що існує два основних види сайтів — це платні сайти та безоплатні сайти, так звані сайти з “ вільним доступом”.

В самому терміні платні сайти, стає зрозуміло, що такі сайти отримують грошову винагороду за надані послуги, різними способами, а отже, за те, щоб ним користуватись, потрібно попередньо заплатити.

Щодо сайтів з “ вільним доступом ”, то інформація надається безкоштовно, тільки сплачується плата за відкриття сайту як платіж за послугу.

Платні сайти реєструються як юридична особа в органах управління і вважається підприємницькою діяльністю. Тому такі сайти мають адресу, банківський рахунок і чітко визначеного керівника, який відповідає за зобов’язання своїм майном. Отже, захист авторами своїх порушених прав з легкістю спрямовується до чітко визначеного відповідача. Для реєстрації безоплатних сайтів потрібні мінімальні дані про особу-реєструвача — П.І.Б. та

адреса електронної пошти, але ці дані можуть бути недостовірними, адже не відбувається ніяка перевірка у відповідних органах особи, що реєструє сайт. Тому позов, який хоче подати автор за порушення своїх прав, може бути направлений проти неіснуючої особи. На відміну від особи-реєструвача платних сайтів, який пред'являє у відповідний орган паспорт, прописується його місце проживання та ще багато інших даних для перевірки достовірності особи.

Ще одна проблема сайтів з “ вільним доступом ” полягає в тому, що якщо навіть дані про особу володільця сайту є достовірними, то при пред'явленні позову до суду, суд може відмовити особі-позивачу на підставі того, що володільць не отримував дохід, а отже, не здійснював підприємницької діяльності. В такому випадку суд не може зобов'язати особу відшкодувати матеріальну шкоду чи втрачену вигоду.

Для захисту своїх порушених прав автори творів можуть вчиняти такі дії:

- згідно із законом України “ Про авторські і суміжні права”, а саме ст. 52, частина 1, пункт “ а ” передбачає право автора вимагати визнання та поновлення своїх прав, у тому числі забороняти дії, що порушують авторське право і (або) суміжні права чи створюють загрозу їх порушення [1; ст.52, ч. 1, п. “ а ”]. Це означає, що автор може попередити володільця сайту про порушене ним авторське право і попросити припинити порушення шляхом зняття інформації із сайту, а також, якщо твір є невідпечатаним, то попросити вказати ім'я справжнього автора.

- ст. 52, частина 1 цього ж закону, передбачає захист авторського права шляхом звернення у встановленному порядку до суду з позовом про поновлення порушених прав та (або) припинення дій, що порушують авторське право та (або) суміжні права чи створюють загрозу їх порушення [1; ст. 52, ч.1, п. “ б ”]

Для того щоб подати позов потрібно вказати осіб, які залучені до справи:

- скаржник;
- сайт, що порушив права із зазначенням Інтернет-адреса і докази, що сайт є безоплатним і його реєстрація не потребує пред'явлення документів, які

посвідчують особу. Докази — це будь-які фактичні дані на підставі яких суд обґрунтовує наявність чи відсутність обставин, що мають значення для правильного вирішення справи. Таким чином електронне листування і роздруківки із сайту є фактичними даними [2; ст.57, ч. 1].

На основі вищезазначеного можна зробити висновок, що є певні способи захисту авторами своїх прав, але ефективність їх застосування є низькою або взагалі ефемерною, як у випадку володільців сайтів з “ вільним доступом ”. Тому, на мою думку, потрібно створити спеціальну установу для реєстрації всіх сайтів, із повним зазначенням всіх особистих даних, в тому числі місце проживання, рід діяльності особи, і видавати їм спеціальний сертифікат, який свідчитиме про те, що саме ця особа створила саме цей сайт та несе всю повноту відповідальності за інформацію на сайті. Такі дії полегшать захист авторами своїх порушених прав.

Література:

1. Закон України «Про авторське право та суміжні права» Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1994, N 13 від 23 грудня 1993 року.
2. Цивільно-процесуальний кодекс України – Паливода А. В.- Київ, 2011р.- 204с.